

Qonşu binaların uğurlu yetirməsi

Türkər Qasimzadə: "Opera və Balet Teatrının təpədən-dırnağa yenilənməyə, gəncləşməyə, müasirləşməyə ehtiyacı var"

Biz bu gün Azərbaycan gəncləri ilə fəxr edirik. Çünkü bu günün gəncləri tarix yaradırlar, yazdırırlar. Onlar sahib olduğumuz mədəni sərvətimizi dünyaya bəyan edirlər. Elə bu gənclərdən biri də müsahibim, bəstəkar Türkər Qasimzadədir.

O, 1988-ci ildə şair Qasim Qasimzadənin oğlu, tanınmış şair və dinşunas alim Nəriman Qasımoğlunun ailəsinə də dünyaya göz açıb.

- Türkər bəy, bəstəkarlığı həvəsiniz nə zamandan yaradı?

- Mən yaradıcı bir ailədə dünyaya göz açmışam və musiqiye, incəsənətə həvəsim mənə onlardan keçib. Evdə atama, babama baxıb, onların yaradıcılığından bəhrələnmişəm. Atam Nəriman Qasımoğlu şair və dinşunas alim olmaqla yanaşı, həm de gözəl tar ifa edir. Bəstəkar olmağımı şərait yaradan digər məsələ isə yaşadığımız köhnə Hüsü Hacıyev, inдиki Azərbaycan prospektindəki Yazıcılar binası ilə Bəstəkarların binasının qonşu olmasıdır. Mən daim əsaqlıqla gərkəmlı bəstəkarlarım, professor Xəyyam Mirzəzadəni, Arif Melikovu müşahidə etmişəm. Onlarla babam Qasim Qasimzadənin dostluq, qonşuluq münasibətləri olub. Xüsusun də Xəyyam Mirzəzadə ilə eyvan qonşusu olduğumuzdan bu münasibətlər daha isti olub. Təsadüfi deyil ki, mən musiqi sahəsində ilk çalışmalımı məhz Xəyyam müəllime göstərmişəm. O, işimə baxıb məni daha da həvəsləndirdi. Onun dəstəyindən sonra məndə bəstəkar ola bileyəcimə dair əminlik yaradı. Buna görə də mənim bəstəkar kimi yetişməyimdə onun böyük rolü olub. Məhz onun müəyyən etdiyi istiqamət sonralar da yaradıcılığımı daim bir növ işq tutur.

- İlk bəstələdiyiniz musiqi indi yadınızdır?

- Ümumiyətə uşaqlıqdan caz musiqisi ilə maraqlanırdım. 2002-ci ildə caz festivalı keçiriləndə gənc pianoçu kimi mən də o festivalda iştirak etdim. Caz ifa edərkən insanda müəyyən çərçivələr daxilində improvizə etme bacarığı olmalıdır. Sonralar qərara gəldim ki, bu improvizələri nota köçürüm. Fortepiano üçün yazdım əsərləri Xəyyam müəllime göstərdim. Təbii ki, o da dinləyib öz müsbət fikirlərini söylədi. Bildirdi ki, bunların hərəsindən bir əsər, kiçik miniatürələr düzəltmək olar. İlk əsərlərimdən biri fortepiano üçün kiçik miniatürələr oldu. Konservatoriyyaya daxil olarkən bunları təqdim etdim. Əsərlərim müsbət qarşılandı və mənim konservatoriyyaya qəbul olmağım üçün bir yol açıldı.

Xəyalə Rəis

- Bildiyimiz qədəri ilə, böyük məktəb görmüsünüz. Xaricdə bu sənətin sırlarına yiyələnmisiniz.

- Konservatoriya təhsilimle birgə müxtəlif layihələrdə də iştirak etmişəm. Bakı Musiqi Akademiyasında mənim üç müəllimim olub. Xəyyam Mirzəzadə, İsmayıllı Hacıbəyov və Aydin Əzimov. Akademiyani böyük orkestr üçün iki simfoniya və rəqs suitası ilə bitirdim. Bundan sonra əsərlərimi və sənədlərimi Amerikanın məşhur musiqi təhsili mərkəzlərindən olan Manhattan Konservatoriyasına göndərdim və ora qəbul olundum. Beləliklə, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə magistr təhsilimi davam etdirmek üçün Amerikaya yollandım və orada iki il oxudum. Orda Amerika və alman əsilli müəllimlərim Nils Vigeland və Reiko Fuettingin sinifində təhsil aldım. Bu iki ildə xeyli sayda kamera tərkibləri və

orkestr üçün əsərlər yazdım. Bu əsərlərim ABŞ və Avropanın bir çox şəhərlərində və festivallarında ifa olundu. Magistratura təhsilimden sonra üç il doktorluq dərəcəsi almad üçün ABŞ-da qalıb təhsilimə davam etdim. Bu zaman da məhz Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi mənim təhsilimin baş tutmasına böyük yardımçı oldu. Bəstəkarlıq üzrə Musiqi Sənətləri Doktoru dərəcəsinə ABŞ-in Sinsinati Universitetində, 2014-cü ildə yiyələndim. Bu müddə ərzində də müxtəlif tərkiblər üçün əsərlər yazdım. Dünyanın gərkəmlı musiqiçiləri ilə yaradıcılıq əlaqələrində olduğuma görə özümü çox xoşbəxt hiss edirəm. Bu işdə mənə yardımını əsirgəməyən dövlətimizə təşəkkürüm bildirirəm ki, Azərbaycan musiqisini dünya ölkələrində təmsil

- Müasirlik hər zaman qınaqlarla üzləşib. Olubmu ki, müasirlik elementlərinə görə qınaqlara tuş gəlmisiniz?

- Belə hallarla rastlaşmamışam. Müəllimlərim tərəfindən yönəldirici məsləhətlər almışam. Bu, təbii haldır.

- Türkər bəy, bu gün bəstəkar sənətinə gənclərin maraşı hansı səviyyədədir?

- Hazırda Azərbaycan Milli Konservatoriyasında elektron musiqi, bəstəkarlıq və orkestrləşdirmə dərsləri deyirəm. Sumqayıt və Bakı şəhərində olan musiqi məktəblərindən bəstəkarlıqla məşğul olmaqdan ötrü mənə müraciətlər daxil olur. Bu çox sevindiricidir. Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin tarixi kökləri və özünəməxsus dəyerləri var. Ümid edirəm ki, yeni-yeni adlar, bəstəkarlıqla məşğul olan tələbələr böyük bir dəyerlər sistemi hesab oluna biləcək bu məktəbə sahiblənərək onu inkişaf etdirə biləcəklər.

- Nə üçün bu gün biz gənc bəstəkarları tanıdırıq? Niya efirdə, metbuatda yoxsunuz?

- Müəyyən mənada kütlüvilişmək üçün bəstəkarların səhnə əsərləri yazmasına ehtiyac var. Hesab edirəm ki, Opera və Balet Teatrının təpədən-dırnağa yenilənməyə, gəncləşməyə, müasirləşməyə ehtiyacı var. Tamaşalarımız, səhnə quruluşları və bir çox texniki məsələlər müasirləşsə, teatrın böyük qapıları gənc bəstəkarların əsərlərinin üzüne bir daha bağlı qalmayacaqsə, tamaşaçı kütlesi və canlı musiqi həyatı formalasacaq. Bu gün buna böyük ehtiyacımız var.

